

استبصار

نومرو ۷

بخشیه

۲۳ تشرین اول ۱۳۲۴

۱۱. حکومت متعذبه قبول ایدیلان قاعده عمومی بوسمر کرده اولنجه عهود عتیقه اصولی بعض شرکتلرک سوء استعمالاته میدان ویرماتک و منافع مملکتته ایرات مضرات ایده بیله جک شرکتلرک تورکیاده اجرای معاملات ایتلرینی منع ایتک اوزره حکومت سینه نک اجنبی شرکتلرینک احوالی بردارؤ انظامه المی حق و صلاحیتی اخلال ایده بیلورمی؟ بکا قالیرسه اخلال ایده من . اقدیجه بیان ایلدیکم وجهله عهود عتیقه اجنبی انونیم شرکتلرینک تورکیاده تأسیس ایتلرینه مانون بولندیغنی متضمن بکونا احکامی شامل دکلدر . آنلرک بوحتی تعامل ایله تصدیق اولنشددر . بوتعامللرک برماهیته مجبوریه بی حازر اولدقلرینی تسلیم ایتکله برابر درجه شموللرینی مبالغه ایتامک وهله بوماهیته سوء استعمال درجه سنه واردرماق لازمکله چکی فکرنده بیم .

حکومت عثمانیه اجانبک تورکیاده توطن ایتلرینه مساعده ایتش ایسه ده بومساعده اجنبیلرک «وظائف موده و حقوق امنیت» مغایر هرکونا تشبثدن اجتاب ایده جکلری «شرطیه مقیددر ، بناء علیه منافع عامه بی غل برحال وحرکتده بولسان اجانبک تورکیایه کیرمکدن منعی ویا تورکیادن اخراجی امرنده حکومت عثمانیه ایچون هیچ برمانع یوقدر . اجنبی شرکتلرینه براقیلان سربستی بولنلردن بعضیلرینک منافع عامه بی اضرار ایده جک حرکاتده بولنلرینه میدان آچش اولدیغنی جهته حکومت بوحالدن متولد سوء استعمالاته نهایت ویرمک حقنی حازر بولنمقده در .

[مابعدی کله جک نسخه ده]

سلانیک دعوی وکیللردن

ا. ز. سالم

اجال داخلی

انتخاباتک حال حاضری - روملر آهنگی بوزیورلر - کیریمظالمی - سیسام اختلانک نتایج قانونیه سی - طاش قشله وقعه سی - کورعلی و رفیقنک محکومیتی - استانبول وولایاتده آسایش - درسده قوه تنکیلیه نه پایبور - کردلر وطاشناقسیون - آرانواد اتحادی - کوپری بو دفعه ده قورتلیدی! - لاحقته: انتخاباتده روملر .

استانبول ۲۲ تشرین اول ۱۳۲۴

بخشایش طبعیتدن الک آرز نصیبه دار اولمش ، شاهراه مدینتدن اوزاقلره

دوشهرك صابه ، هجري برلرده صيغشمش قالمش اولان ولاياته بيله نسبتله مادی و معنوی يك چوق خصوصاً بجه مدنی و متأخر بر مرکز حكومه استانبول نه حزين بر مثال تشكيل ايدرا جسامت و سكنه بلديه نسبة فعالیت اقتصاديه جه . يولارك انتظام و طهارتجه ، الكتريقله تنويرات ، ريختم ، الكتريقلی ترامواي مثللو بجه تأسيسات و تسهيلات مدنيه جه باشلوجه ولايات عثمانیه مرکز لری استانبوله تقدم ايلمش ؛ نهايت حریت و مشروطیت دخی سلائیكاردن ، مناسترلردن ، گلشدر . اداره سابقه پای تختك صور کونا کونا يله حال تدنیده قالمشی التزام ایدر ، کونشده يشايه میان بعض مخلوقات ابتدائی و سفلیه کی قراقلقلرده تمديد حیاته چالیشیردی . ایاب و ذهابده سهولت ، اختلاطك سهولتی ایجاب ایدمجه کی و اتحاد و سائلی جوغاله جینی ایچون اگر اغیاردن احتراز اولمسه ایدی همیزی اولرمزده . حتی معین او طه لرده محبوس و محفوظ بولندیرلردی . بالضروره قورقاق يشایان بو خان اداره هوایی فشنکاردن ، قلورات دو بوتاسلردن چکینیر طورورکن الکتریقلک تطبیقات صناعیه سی آنجق ممنوعیت وضعی ایچون خاطرینه کتیره بیلیردی . و بویه جه درساعات سعادت مدنيه دن محروم اولوردی .

فقط اداره مشروطه دخی پای تخته ده ولاياته قیاساً ترقی کورمیه جك ، اثر عزم و چالاکی ادراك ایتیمه جگمی ؛ تشرین اولك اواخرینه ایردك . حالا بلديه انتخابلرینك آرقه سی آلمدی . استانبولك کوبکننده برنجی دائرة رئیس و اعضایی هنوز صورت قطعیه ده تعین ایتمدی . زرده منتخب ثانیلر ، زرده مبعوثلر ! بوندن چوق اول دیدیکمز کی مجلس مبعوثان میعاد قانونیده تشکلی ایدمیه جك . آنجق میعاد قانونیدن نه قدر زمان صوکره طوبلانه بیلله جك ؟ شمدی بونی تعین دکل ، حقیقه یقینه ججه تخمین ایتك بیلله کوچ . استانبول بو حالده ایکن ولایانده فعالیت کورلمکده در .

روم ایلیك خلی برلرنده مبعوثلر انتخاب اولندی کی معموره العزیزدن ، قسطنطنیه دن ، دیاربکردن کیملرك کله جگنی اوکرندك . استانبوللر حکومت سابقه نك مشوار معلومی سیئمه بیلله فاسد ، منوم ، مسمم بر هوای کران ایچنده

نیجه سسملر یشامش اولملرندن طولانی دوره مشروطیتک دهها ایلرنده لازم اولدینی قدر جالیشقانلق کوستره مزلردی. نتهکیم اویله اولدی. تماماً حقکو ومنصف اولمق ایچون شو جهنی اعتراف ایتلیدرکه انتخابک بر روش سریع ایله ایلرولوب نتیجه لئسنه بعض عناصر غیر مسلمه نك افعالی حیولوت ایتمکده واشکالات اك زیاده روملر طرفدن کلکده در .

شوراده بوراده انتخابه سوء استعمالات قاریشدیلمش و بوده روملر علینه اولمش؛ بعض طرفلرده حق انتخابی حائر اولانلره بوحق طانامش. روم بطریق افندی مقام صدرته مراجعتله اوست پرده لرده شکایتلر ایلدی. بک آجی برلسان قوللاندی، حتی تهدید ایتدی: روملرک حقوقی بائمال ایدیلورمش. اگر احقاق اولمازسه بطریقخانه نی قیایه جمعمش. بطریقخانه حصراً امور مذهبییه ایله اشتغاله بک کوچ آلیشه جنی معلوم ایهده ثابت اولماش ر دعواده حکومت قارشو بویله بر مسلک بالا پروازانه طومئسی انصافی بر روم قناسیله دخی اکلامق ممکن اولمیور. ایش بو قدرله قالسه بیه خوش کوریلور، بکیریلردی. بر طرفدن ادعا اولنان حقسنزقلر بر کره دها تحقیق ایدیلرک تین ایدرسه اوکته بکلکم ایچون تثبت ایدیلر طورسون، استانبول انتخاباتی یوروتکم ایچون «اتحاد و ترقی» جمعیتدن بطریقخانه یه دالکلر کیدوب اکلاشمق، ایتلاف پیدا ایتک، ایتیلدی، ارمی بطریقخانه سی امور انتخابیه جه روملرله توحید حرکت و مساعی ایلمش اولدیفندن آنلردن دخی مرخصلر بواندی. روم بطریقخانه سی آچقندن آچیغه فقدان حسن نیت کوستره رک و بورانک ایشلرینی طشرده وقوعی ادعا اولنان قاریشقلرک دوزلئمسنه موقوف طوته رق اوزلاشمغه یناشمیدی. هر زرده بر آهنگسزک باشلادیغنی کورده جک اولورسه ملل مختلفه آره سنده محافظه وفاق ایچون اورایه قوشان جمعیت ده «فما بعد بو انتخابات مسائلنده هیچ بر عنصرک ایتلافنی آرامغه تنزل ایتیه جکدر» سوزینی آنه رق چکلدی. قرق کایساده کویا وقوع بولان یولسنزقلرک صحیح اولمדיنی واوراده کی روملرک شکایاتی متره بولیدک اغفال و تحریکیله وجوده کادیکی تحقیقات رسمیه ایله اکلاشدیغنی و برده یانه ده

شونك بونك خدمتارنده، اجرتی بر طاقم روم اهلینك انتخاب حقته مالك اولملری دعوا سنك بطلانی ظاهر بولندینی حالده بطریقخانه نك مصرانه شكوی و فریاد لرینی كندینه یا قشدرمق ایستیموروز. هله بو شكایتلری تقریرلره اجنبی سفارتلرینه اسماع ایستیکنی ایشدیکمزدن برو تأسفدن كندیمیزی آله میوروز. امید ایدرزكه آرمده کی غلط فهم قریباً زائل اولور، بطریق افندی بطریقخانه نك هر شیشه قاریشان مأمورلرینه اولدینی قدر مأمورین حکومت حرم و اعتماد کوستری و علی الخصوص صفت تابعیت عثمانیه سی اونوتماز. بطریق افندی بو کبی حرکاتیه نفاق حصوله کتیره جك بر بوله کیرمش اولور و مذهبداش لرینه قاندرسلر و یرینور، اولجده سویلدیكم کی، نه ندر بیلسز روملر حکومت حاضرده کندی منافعلری خصوصنده عدم اعتماد کوستره مکن، یان کوزله باققدن کیروطور میورلر. حکومت حاضره کندیلرینك ده اشتراك ایلدکلری حکومتدر. ایچلرندن بری بر سبب قانونی و نظامی تحته توقیف اولندی، در حال پدشته طاقلیورلر، قره غوللر اوکنده بریکورلر، مجادله به استعداد پیدا ایدر بر غلبه لك تشکیل ایدیورلر. بکن جمعه ابرتسی آقشای ضابطه جه حسب الزوم استجواب ایچون آغش اولان بر عادی حریف غلطه سراینده بولندجه غلبه لك طاعلما مشدر. اکر ضابطه بویه ایشه مداخله ایدوبده دواثر حکومت اوکنده مناسبتر، حقسنز دیدی قودیلرله بیغیلان خلق پوسکورده جك، یعنی وظیفه سی اجرا ایده جك اولورسه نه قدر دشمنلره هدف اوله جفوز؟. بودفعه بطریق افندی حکمداران اجنبی به تلغرافنامه لر چکه جك، «بای تحتد روملر قتل عام ایدیلور!» طرزنده فریادلر دنیانك درت گوشه سنده عکس انداز اوله جق!

حال بوکه «کادورلری کسه جکر، بیچه جکز» یولنده اسلام آغزندن یازمش برطاقم اختلال جویانه یاقته لر روملر الله بولمشدر. بویه — نقطه یابشد برلیان — یاقته لرک یابشد برلدهغه دائر مهیج حوادثلرده روم غزته لرنده کورلمشدر.

عنصر اسلام حقیقه موجب هیجان وقایع قارشوسنده بولندینی حالده اعتدال دم و سکنت اطوارینی محافظه به قدر غیرت ایستیکنی حقانیت واعتدال دن

اصلاً تباعد ایلمدیکنی نظر انصاف ایله کورمایدیر .
 روم غزته لری مثلاً کرپدن بحث ایدرکن « کریدک یونانستانه التحاقی »
 سوزلرینی بیوک حرفلره ستون باشلری یابه جقلری یرده کریدده عنصر اسلامه
 روا کورولن مظالم ناشیده بی یازسه لر، تقییح ایسه لردی بر اثر انسانیت و مردانگی
 ابراز ایتش اولورلردی .

غیرت قومیه غربك حق حیاته ، عرض و مالیه ، دینه تعرض صورتده
 تجلی ایدر ایسه مدخول اولور . ، دنات ، وحشت اولور . کریدلی اسلاملك
 کریدلی روملر قدر اطهده حقوقی اولدینی حالده اورابه دها دون کپرمشده
 فضولاً ، متغلباً او طور یورلر مشکی - بلکه بویه لره بیه روا کوریلهمیه جك -
 غدر و اعتسافك افراغه هدف اولیورلر . عبادتلی انساننده اوزرلرینه طاش
 آتقی ؛ قادینلرینه ، و قفلرینه ، حتی مزارلرینه تعرض و تجاوز ایتك ؛ نفس
 و ماللرینی افنا ایلمك ، حسیات و طیه نه و حیثیه مخالف تفوهات و حرکاته اجبار
 ایتك : اشته کریدك التحاقی امللرینك اوغورنده اوتكاپ اولنان فضایلح . -
 کریدی عل الخصوص ازمنه اخیرده حسن اداره ایده میان ترکر ۱۱ تموزدن
 اولکی دور مذهبیه عاید ترکر اولمقله برابر بو مرتبه لرده افعال ملعونه یه جواز
 و برمکی خاطرلرینه بیه کتیرمش آدملر دکلرلدی . « دول حامیه » نه نك نه نك
 حامی سیدرلر ؟ آطه نك ایسه آطهده جور و قهر التنده ازیلان بر عنصر وارکه
 اسلام نامنی طاشیمقدن بشقه سبب نکبکی یوقدر . آتیه حکومتی وضع احتیاط
 وانتظارینی بوزمیور . بوده البته بزی جانن ، یورکدن سودیکی ایچون دکل .
 یونانیلرک الدقلری نصایحی کشف ایتك بیوک بر دکایه توقف ایتز . دول اربعه
 حامیه طرفندن کریدقوه اجراییه قومیسو نه تبلیغ اولنان نوطهده : « جزیره ده
 امنیت و آسایش تمامیه محافظه اولنور . وبالخاصه اهالی اسلامیه نك تأمین رفاه
 و سلامتی جهتنه کیدیلورسه دول حامیه بو مسأله یه (الحاق) دار حکومت عثمانیه
 ایله جریان ایده جك مذاکرانی محبتکارانه بر صورتده تلقی به میالدلر » دینلمشدرکه
 بوندن دخی دول حامیه نك حمایتدن نه چیه جفنی و حمایتك یک طرفه کیرانه بر تغلب

و سوء استعمال قوت اولدیغنی اکلایورز . اکلایشیله میان برشی وارسه اوده
چالیشیورمی چالیشیورمی بیلنمیان و طبقی دور سابقده اولدیغنی کبی هر بری
دیگرینه یان کوزله باقان هیئت وکلانک بوخصوصده کی رأی وحرکتیدر .

اودهده ، سیسامده ، صولک اختلالی حیقارانلر بالحا که مختلف جزالره
محکوم ایدلیدلر . حقنده هر نه دینیلیرسه دینلسون ، سیسام اختلالی باصدیرمقده
صدر اسبق فرید پاشانک جدأ فراست و غیرتی کورلمشدر . سابق بکک منویات
اهانکارانه سنه ایلك اول فرید پاشا مطلع اوله رق حلیجک ملوث صولرنده
چورومکه محکوم ایدیلان حرب کیلر مزدن برینی نام وقتنده سیسامه کوندرته بیلمش
و جدی بر تشبیه اطه نك رابطه تابعیتی انقطاعدن قورتارمش ایدی . شو حال
فرید پاشانک معروف اولان حدت و تلاشنک منفرد فقط یک شایان تقدیر بر
ثمره حسنه سی در . زماننده اتخاذ و اجرا ایدیلان تدبیر حال ایچونده ، استقبال
ایچونده ممکن اولان فائده یی تأمین ایدر . سیسامک حالنده و مستقبلنده تأثیری
مشهور و منکشف اولان تدابیر عاجله کبی استانبولده اخیراً وقوع بولان عسکر
عصیانک نادیننده همان تطبیق اولتان تدبیر دخی انضباط عسکری و آسایش
مملکتک حال و آیسینجه یک زیاده حسن تأثیری موجبدر .

طاش قشلهده بولتان ایکنجی فرقه یه منسوب و جده یه کوندرلمسی مصمم
اولان طابورلردن یتش چاوش میعادى هنوز حلول ایتمش اولان استبدالارینک
اجراسی طلیله و مسلحاً قشله خارجه چیقه رق نصیحت دیکلماش و آچقده
کیجه لمش اولدقلرندن بشقه سالانیکدن کتیریلان آوجی طابوری افرادینه لساناً
مجاوزی متعاقب سلاح آتفه جرآت ایتدکارندن ویریلان امر اوزرینه بالمقابله
بوعاصیلردن اوچی اتلاف و دیگر اوچی مجروح ایدلمش و بقیه سی طاعلقدن
صکره طویلوب دیوان حربیه تسلیم اولمشدر . آوجی طابورنده یالکز بر مجروح
واردر . شو حادثه حد ذاتنده موجب اسفایسه ده اردونک بعضی اقسام جزیه سنده
اداره سابقه دن قالمه شماریقلمی تدای ایده جکی و اطاعت و انضباط عسکری
حقنده اوافق بردرس اولدیغنی جهته وقوعی شو نقطه نظر سلامت جوانه دن هیچده
فنا اولمامشدر .

اطاعتسز عسکر قدر مملکت ایچون فلاکت تصور اولنه مز . روسیه ده
استرلیچلر بزه یکچریلر بیوک پترویه و محمود ثانی به کلنجیه قدر برر عنصر
ضعف و نفاق اولمشردی . عسکرک آکری دوشوندیکی ، اولور اولماز مطالباته
قالقشدینی برده نه امنیت قالیر ، نه حکومت . طاش قشله حادثه سنک صورت
ازاله سی مملکتک هر صنف خلقنجه و سکنه سنجه موجب اطمینان اولمشدر .

کرچه عدم اطمینانی موجب اوله جق میدانده هیچ بر سبب جدی ومهم
یوقدر . رمضانک اون برنجی کونی قانع جامعنده و وعظ صورتنده بر طاقم آتوق
صابوق لافلر صا ووردقن صکره باشنه طویلا دینی و طلبه علوم قیلغنه صوقدینی
حریرلرله بیلدیزه کیدوب «سوری ایچون چوبان» ایستمش وقانون اساسی ومجلس
مبعوثان علیهنه هذیانلر ایتش اولان کور علی ایله رفیق و همپاسی اسماعیل
حقی تشرین اولک اون اوچنجی کونی محاکمه اولنه رق اعدامه محکوم ایدلکلری
کبی کچن اجمالده تفصیلاتی ویردیکم بشکطاش وقعنه جنایه سنده ذیمدخل اولان
خذله حقنده کی تعقیبات قانونیه ده نتیجه به تقریب ایدلمشدر .

استانبولده حریتی یا کلش آکلایان بعض جهله ناس طرفندن ایقاع ایدیلان
وقایع متفرقه و عادیه استننا ایدیلیرسه بای تحت سکوت و آسایشی برنده در .
درسمده قوه تأدیه و تنکیله قوماندانی علی باشانک نه کبی اجرا آتده بولندیغنه
هنوز وقت اوله مدق ایسه ده متغلین اشقیادن بر اعدام محکومنی رشوت آله رق
صایوبردیکنه دأر کلان خبری تکذیبده قوللاندینی لسان اعماده لایق بر صورتنده در .
حکومتجه - آکلشماز نه دندر - بویه مهم روایته قارشو اختیار سکوت
ایدلشی فنا تأثیری موجب اولیور .

کردوارمنیلرله مسکون ولایانده بونلرکینه بر برینه کچمش ، کردلرک بر «معتاد»
ارمنیلرله هجوم ایدره رک شویله کسوب بیجمش اولدقلرینه دأر حوادث مهیجه طولاشه
طولاشه «تقویم وقایع» رفیق ذی وقار مزک نظر اهمیتته لایق کوردلیدی ده بو
بایده کی تحقیقات رسمیه یی بیان بیوردیلر . آکلشلیدی که بو حوادثلر طاشناقسیون
ارمنی مأمورلرینک فضلّه غیرتلرندن چیقمش مبالغاندر . طاشناقسیون افرادی

بروغراملرینه «تقسیمات جغرافیه»، «تقسیم اراضی» کی افتراقیون و اشتراکیون
 اغزلیرینه یاقیشیر سوزلر صوقه رق اعتدال و عملیت نقطه نظر بجه حنچاقیستلردن
 ایجه آریلمش و برلین معاهده سنک ارمیلرله مسکون ولایتلره متعلق اولوب
 قونفرانسه تذکر ایدیهلرکی سویلیان ۶۱نجی ماده سنک لزوم ناییدنی احساس
 ایتک ایچون مبالغه لی حوادثلر اشاعه سنه و حتی بسبتون موهوم وقوعانی حقیقت
 صورتده کویسترمکه قویولمشدر . غرائب روایات او قدر چوقدرکه وهله اولاده
 هیچ بر شیشه اینعامق قدر طوغری بر مسلك اوله ماز . یانیه دن لوندره طریقله
 رومایه اوغراقدن صوکره بورایه کلن بعض خبرلره کوره آرناولقدده استقلال
 اداره املری کسب قوت ایتمش، ایتشده ایش یالکر قرال انتخابه قالمش . کرک
 آرناولقدده و کرک شهر مزده بولان آرناولد متحیزانی بو کی روایتلری در حال
 قطعاً تکذیب ایتدیلر . بوندن بشقه «عمانی آرناولد اتحاد قلوبی» آرناولده
 دول معظمیه و باب عالییه تبلیغ و تعمیم ایتدیکی بیاننامه ده آرناولدر «صربییه
 قره طاغ و یونانستان حقنده کی تمویضات سیاسیه نك دولت و ملتزمه و الحاصل
 مقدس وطنمزه انتقال ایلیمه بیله جك اك كوچك نقطه سنده اك جزئی کویسترمك
 ایستنه جك بر ضرری قانلرینك صوك دامله سیله سیلمك عزم قطع یسندده در» دینلدی
 بیاننامه ده رشید عاکف ، مناسترلی اسماعیل حق کی يك چوق معتبر امضالر
 موجوددر . بیاننامه نك ویانه و روماده دقتله مطالعه اولدیغنده شه مز یوقدر .
 «جسر جدید» دینلن کهنه غلطه کویرینك ۹ تشرین اولده اوغرا دیئی
 قضایی ذکر ایتمه دن اجمالی قیایه مام . استانبولده بولنوبده بو کویرینك اذالرندن
 حصه مند اولمامش ، اوزرنده باش دوغملرینه اوغرامامش ، تحتلرک آرملرینه
 ایلدشدره رك شمشیه سی باستوتی قیرمامش ، ایغنی ایجتاماش کیمسه یوقدر .
 مرمریه تعلیمه چیقان «معودیه» کویرینك آچیلان کوزینه براز سورونمسیله
 او پارچه خردغاش اولیورددی، جسر جدید بوصدمه اوزرینه اوج کون کندینه
 کله مدی . کاشکی بسبتون باطسه ایدی ده بوجاریق ، بورباد کجیددن قورتولسه ایدک!

ابن الضیا

لاحقه . — سلانیکده انتشار ایدن (قادین) غزه سی محررلردن عثمان عادل